

REFERAT MOBILITETS- OG MARKEDSKOMITEEN 20.04.2021

Medlemmer tilstede:

Kjersti Danielsen Nordgård fra Brakar,
Elisabeth Tostensen fra Kolumbus,
Camilla Berntzen fra Jernbanedirektoratet,
Stine Fredriksen fra Innlandstrafikk,
Kari Steinsland og Svein Book Dalsgård fra Skyss,
Lasse Lauritz Pettersen fra Troms fylkestrafikk,
Marit Holen fra Fram/Markedsforum ,
Marthe Nes fra Ruter
Grethe Opsal, AT

Andre: Henrik Førli, Ruter, Per Bjørn Holm-Varsi, Troms- og Finnmark fk

Sekretariat: Olov Grøtting, Reidun Kvitberg Eckhoff, Ola Viken Stalund og Elisabeth Helene Berge
Kollektivtrafikkforeningen

9/21 Godkjenning referat

Vedtakssak.

Vedtak: Referatet godkjennes.

10/21 EUs arbeid med regelverk knyttet til ITS

Orienteringssak.

Hva skjer egentlig i denne prosessen?

V/Henrik Førli, Ruter, leder av virksomhetsarkitektur.

Avdelingen jobber med hva som skjer i EU, og er opptatt av hvilken betydning det kan ha for oss.

Fra orienteringen og diskusjonen:

- OBS. Når EU bruker ordet regional – mener de ofte nasjonal.
- Åpning av grensesnitt for salg og interoperabilitet av billetter i hele Europa er veldig komplekst.
- EU mener at det bør være fri konkurranse på å tilby billetter slik at det blir innovasjon som kommer innbyggerne til gode – og de mener at PTA/PTO har for stor markedsrett. I ytterste konsekvens kan PTA/PTO minste muligheten til å selge billetter.
- Ruter har deltatt på arbeidsmøter i UITP som felles innspill til EU.

- Hvordan kan dette få betydning for PTA'er – se presentasjonen. Ytterste konsekvens, mister kontroll over pris og over kontakt med kundene.
- Kjøpsbeslutning i digital økonomi er viktig.
- Dersom man mister muligheten til å selge billetter, så vil det bli krevende å utvikle nye tjenester.
- Antagelig kommer fremtiden til å bli et sted midt imellom. Det blir sikkert flere som kan selge våre billetter – det er sannsynlig på sikt.
- Det Maas-aktørene driver innovasjon på er produktbundling, ikke å utvikle nye tjenester. De driver ikke så mye utvikling av de underliggende tjenestene. En pilot som å utvikle gå og sykkelpoeng vil ikke skje i en slik verden.
- Det er i 2024 kravene kan komme.
- Hvis andre skal selge våre produkter, vil det da være våre priser? Inntektsstrømmen har man ikke sagt noe om enda, hvordan det skal foregå.
- Å bundle produkter på tvers av leverandører er sannsynlig, men da er spørsmålet om det bygger opp under bærekraftige løsninger?
- Whimp vs HSL er et eksempel på dette. I arbeidsmøtene i UITP var også HSL og de dro fram dette. Det kom ut av kontroll, fordi det ikke var regulert. Der ser det ikke ut til at myndighetene og HSL på helt samme side – myndighetene har framsnakkert MaaS veldig.
- Fra representanter for andre kollektivselskap i EU er det påpekt at interesseorganisasjonen til MaaS-aktørene har fått mye taletid hos lovgivere og beslutningstagere.

Vi må ta dette opp mot egne myndigheter. Det er en tydelig anbefaling fra UITP om å gjøre det.

Se presentasjon fra Henrik Førli som legges ut på workplace – har du ikke tilgang, ta kontakt med Olov.

11/21 Mandat

Diskusjons/vedtakssak:

Innspill:

- Kan det være mulighet for å være pådriver og igangsetter for større felles mobilitetsprosjekter.
- Konkretisere disse punktene:
 - *Markedsforum får et litt bredere mandat – skal synliggjøre hele reisen, også mobilitet.*
 - *Bruken av Kollektivbarometeret – hva betyr det?*
- Skrive noe om utvikling av Kollektivbarometeret. Det kan være noen svakheter i hva det måler.
- Snakket mye om deling og samarbeid, uten at det står spesifikt at man skal gjøre det.
- Vi kan ikke styre samarbeid – vi kan ikke forplikte medlemmene våre. Vi kan nudge samarbeid. Tilrettelegge, innovasjonsdeling – skal det være aktiv produksjon, mer konkrete handlinger?
- I forhold til å være mer konkret, så har vi runde rundt bordet. Hva lærte vi i dag, er dette noe konkret vi skal ha en oppfølging på til neste møte? Det drives mye innovasjon som vi kan samarbeide mye tettere om.
- Innovasjonsnettverket som vi har fått i gang har kommet opp med mange nye prosjekter.
- Det som kommer opp må tas videre. Det er ikke kollektivtrafikkforeningen som skal eie dette, men det må eies av noen av oss.
- Er det enda mer som vi kan bli enige om? Hvilke type trusler er der for at vi kan tilby det vi skal.

- Gjenta i mandatet at alle medlemmene kan med. Gått ei stund sia komiteen har invitert – så det bør komme inn.

Se forslag til oppdatert mandat vedlagt. Denne gang uten uthevede endringer.

Vedtak: Forslag til mandat med de endringer som kom fram i møtet vedtas midlertidig. Endelig vedtak fattes i junimøtet.

12/21 Innovasjonsdelingsplattform

Orienteringssak.

Snelandia har satt i gang en digital samarbeidsplattform for deling av innovasjonsprosjekter/tiltak. Dette er så langt en prototyp som kan utvikles videre. *Per Bjørn Holm-Varsi fra Snelandia orienterte.*

Snelandia har så langt kun jobbet med funksjonalitet. Plattformen er ment som et innledende informasjons/dialogverktøy, mens prosjektet vil leve sitt liv videre i et annen type prosjektstyringsverktøy.

Innspill fra møtet:

- Dette ser veldig bra ut, spesielt det at man kan se hva de andre gjør. Denne type tjeneste kan løfte vårt innovasjonsarbeid veldig bra.
- Det å ha en digital plattform som en kan se hva andre gjør er spennende.
- Inspirerende ift innovasjonsnettverket.
- Jeg hørte om 4 prosjekter fra leverandører, og fikk ikke informasjon om de fra andre medlemmer.
- Kanskje vi må beskrive det som skal til og så kan vi gå videre på dette?
- Innovasjonsnettverket som er oppe, de kan se på dette.
- Vi vil fortsatt ha behov for å høre om hverandres prosjekter.
- Spørsmålet er også om man kan legge inn andre prosjekter som pågår – for informasjon. (De ligger pr. i dag på Kollektivtrafikkforeningens nettside. Red. anm).
- Godt utgangspunkt – likte også at du kan se hva du selv har gått inn på.
- Dersom lista bli lang over prosjekter, kan man også legge inn hvilken type prosjekter man vil følge.

Konklusjon: Dette ser interessant ut, og kjerneteamet i Innovasjonsarbeidet følger dette opp.

13/21 Innovasjonsnettverket – en fot i bakken.

Orienterings-/diskusjonssak.

Reidun Kvitberg Gulliksen fra sekretariatet orienterte om hva som skjer i Innovasjonsnettverket. Der har vi nå satt i gang vår egen «flokkeprosess» som er en rekke med fire workshops, der vi jobber for å høyne innovasjonskunnskapen og finne piloter som ev. kan utprøves i samarbeid mellom flere aktører.

Fått opp 9 tema i del 1 av Open Space – metodikken. Det er 7 av disse vi skal jobbe videre med. Det er mye spennende og gøy som en skal jobbe videre med her.

Del 2 som gjennomføres 7. mai er neste del. I dette møtet skal det utvikles verdiforslag på hva de ulike konseptene vil bety for kunden. Man skal dele dette med de andre, og man skal selv kjøre disse prosjektene videre.

Del 3 er i juni og da skal vi kjøre dette videre og de ulike gruppene skal lage realiseringsplaner, enten på møtet eller i forkant av møtet.

Del 4 blir etter sommeren – da håper vi å kunne ta en fysisk samling.

14/21 Runde rundt bordet – hvor er dere i 2025

Orienteringssak.

Vi viser til arbeidet med scenariorapporten «Fremtidens kollektivtrafikk i 2025» som ble lansert fredag 09.04.2021. Hvilken prosess har dere fram mot 2025 og har dere allerede nå noe å melde i forhold til veien framover og hvordan man vil bruke scenariorapporten?

Kari og Svein, Skyss:

Nyttig arbeid som er gjort i scenarioarbeidet, det peker ikke i en bestemt retning og vil brukes som et grunnlag inn i deres strategiske arbeid. «Bærekraftig mobilitet» er navnet på ny strategi. Innretter seg veldig mot bærekraftsmålene, og vil bli lansert mot slutten av året.

Foreløpig kan vi si at vi ønsker å være en aktør som gjør livet uten bil mulig i store deler av Vestland. Datainnsamling er en viktig del av strategien de jobber med.

Grethe, ATB:

Bra at mange fikk delta og høre presentasjonen. Vi tar inn lokale tilpasninger ser det opp mot det. Bruker det som et grunnlag for sitt eget strategiarbeid.

Camilla, Jernbanedirektoratet:

Det er viktig å ruste seg mot et inntektsfall.

Jernbanedirektoratets mobilitetsstrategi er nå ferdig, og den løfter hvor viktig det er at alle mobilitetsselskapene eier kundegrensesnittet.

Samhandlingsmodellen skal ha seminar i mai.

Stine, Innlandstrafikk:

Spennende å ha vært med på. Innlandstrafikk har med seg scenariorapporten videre framover, men ikke helt konkret hvordan.

Marte, Ruter:

Konkret så jobber de mot å definere en overgangsperiode opp mot eierne for at de skal få handlingsrom.

Marit, Fram:

Med Markedsforumhatten på, så vil de ikke jobbe direkte videre med dette. Men det vil påvirke alt de gjør.

Med Framhatten på, så har Fram ikke gjort noe spesielt enda, men det er naturlig å dra inn scenarioarbeidet i videre arbeid.

Lasse, Troms og Finnmark fk.

Holder på å lage nye strategier, det er bratt læringskurve, for det er mange nye personer på marked. Betalingsløsning med reiseplanlegger og billett i samme app er det har høyest på agendaen.

Elisabeth Tostensen, Kolumbus:

Interessant å følge med på dette. Det har vært bra at det ikke kommer fram helt nye ting. Det viser at vi er på rett vei. Vi jobber mye med inntektssikring. Det kommer til å bli store endringer, da det er stort bytte av folk pga av nøkkelpersoner går av med pensjon, også i fk.

Kjersti, Brakar:

Rapporten bekrefter at vi er på rett vei, har meislet ut 6 ulike strategier. Har høy hjemmekontorandel. Vårt område har høyest hjemmekontorandel av den felles undersøkelsen for 4 fylker. Antagelig fordi mange reiser inn til Oslo. Helt opp til 20% som ønsker å fortsette med hjemmekontor også etter pandemien. Har en kjempejobb i å få folk ut fra bilen og over på kollektivt. Den kapasitetssterke kollektivtrafikken er viktig å holde i gang, da det er ryggraden i tilbudet.

15/21 Eventuelt

Kollektivbarometeret.

Elisabeth Helene Berge fra sekretariatet orienterte. Se presentasjon på Workplace.

Kommentarer:

- Det kan være nye spørsmål som bør inn i barometeret, da tjenestene vi leverer endrer seg. Vi bør modernisere spørsmålene ift hvilke tjenester som leveres.
- Fram har valgt å sette i gang sin egen kundeundersøkelse. Det er en utfordring at det i Kollektivbarometeret kommer mange svar fra folk som ikke reiser ofte.
- Olov fortalte at dette var en diskusjon også da undersøkelsen ble lansert. Bestundersøkelsen og Kollektivbarometeret er en befolkningsundersøkelse, mens ombordundersøkelser eller undersøkelser der man spør kun de som reiser kollektivt ofte, bør gjennomføres av det enkelte selskap. Ulike typer undersøkelser supplerer hverandre.